

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และนำเสนอข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน แตกต่างกัน

5. ปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

6. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนอย่างน้อย 1 ด้านมีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 3,000 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร 163 คน และกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 2,837 คน จากทั้งหมด 63 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ปีการศึกษา 2559 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 341 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 358 คน จำแนกเป็นกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 105 คน และครูผู้สอน จำนวน 253 คน จากโรงเรียน 63 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ดังนี้

2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 32 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยเจาะจงผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน สุ่มครูผู้สอนโรงเรียนละ 3 คน โดยใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 4 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดเล็ก 128 คน

2.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 20 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยเจาะจงผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนละ 1 คน สุ่มครูผู้สอน โรงเรียนละ 4 คน โดยใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 6 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดกลาง 120 คน

2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ จำนวน 11 โรงเรียน การสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยเจาะจงเลือกผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน สุ่มรองผู้อำนวยการโรงเรียนละ 2 คน และครูผู้สอน โรงเรียนละ 7 คน โดยทั้งรองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืน ได้กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 10 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ 110 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 10 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จำนวน 3 ด้าน ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ เรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method)

ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.8 – 1 และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำนวน 50 คน ซึ่งไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนเท่ากับ 0.943 และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนรายข้ออยู่ระหว่าง 0.274 – 0.630 และได้ค่า

ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนเท่ากับ 0.934 และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนรายข้ออยู่ระหว่าง 0.239 – 0.531

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ ในการตอบแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์

4.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกเอาไว้ไปตรวจคะแนนเป็นรายข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.3 นำคะแนนที่ได้จากข้อ 2 ไปวิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ทั้งนี้ได้วิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย

4.4 การวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product – Moment Correlation Coefficient) และสร้างสมการถดถอยเพื่อพยากรณ์ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติดังนี้

5.1 สถิติพื้นฐาน

5.1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

5.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

5.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

5.2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson)

5.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

5.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

5.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3.2 สมมติฐานข้อ 3 และ 4 ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบโดยใช้สถานภาพการดำรงตำแหน่งคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ใช้สถิติการทดสอบค่าสถิติ (t - test) ชนิด Independent Samples

5.3.3 สมมติฐานข้อ 3 และ 4 ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบโดยใช้ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบเอฟ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe - Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5.3.4 สมมติฐานข้อ 5 ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient)

5.3.5 สมมติฐานข้อ 6 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 สรุปผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กร ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียง ตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความพึงพอใจของครู ด้านคุณลักษณะของ ผู้เรียน และด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ตามลำดับ

3. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนก ตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจูงใจ ด้านบรรยากาศ และวัฒนธรรมองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหาร จัดการ ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยผู้บริหารมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน มากกว่าครูผู้สอน

3.2 ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยรวม แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจูงใจ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และเมื่อพิจารณาเป็น รายคู่พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน ขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจูงใจ และด้านทรัพยากรการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ยกเว้นด้านความพึงพอใจของครูไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านทั้ง 2 ด้าน มากกว่าครูผู้สอน

4.2 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน

ขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ยกเว้นด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน (X_i) กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน (Y_j) โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .773 ส่วนปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนทั้ง 10 ด้าน และประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 10 ด้าน พบว่ามีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 โดยรวมได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ (X_8) ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน (X_{10}) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ (X_8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.415 รองลงมา คือ ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน (X_{10}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.260 ด้านภาวะผู้นำ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.200 และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.110 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้ร้อยละ 64.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.20255

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ในรูปคะแนนดิบ
ได้ดังนี้

$$Y' = 0.866 + 0.324 X_8 + 0.198 X_{10} + 0.164 X_1 + 0.084 X_7$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
ได้ดังนี้

$$Z' = 0.415 Z_{X8} + 0.260 Z_{X10} + 0.200 Z_{X1} + 0.110 Z_{X7}$$

ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนรายด้านพบว่า นอกจากปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ (X_8) ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน (X_{10}) และด้านภาวะผู้นำ (X_1) แล้ว ยังมีปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ด้านโครงสร้างองค์การ (X_6) ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน (Y_2) ได้ และด้านการพัฒนาบุคลากร (X_2) ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านความพึงพอใจของครู (Y_3) ได้

7. แนวทางการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีจำนวน 6 ด้าน ที่ต้องได้รับการพัฒนา ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการ และด้านทรัพยากรการเรียนการสอน สรุปจากคำสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

7.1 ด้านภาวะผู้นำ

7.1.1 ผู้บริหารควรเป็นบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ ทั้งด้านบุคลิกภาพดี ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความน่าเชื่อถือ คือ มีผลงานที่ประสบความสำเร็จ ได้รับการยอมรับนับถือ และมีความน่าเชื่อถือ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตใจสะอาด

7.1.2 ผู้บริหารควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านการปฏิบัติงาน และการปฏิบัติตน

7.1.3 ควรมีการพัฒนาและสร้างสรรค์งานอยู่เสมอ เช่น มีการศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่น และต่างประเทศ และมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำให้ผู้บริหารโรงเรียน มีภาวะผู้นำในด้านต่าง

7.1.4 ผู้บริหารควรยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควรเป็นผู้นำในการจัดการศึกษา เป็นเอกลักษณ์ขององค์กรในการสร้างสรรค์และการจัดการศึกษา

7.1.5 ผู้บริหารควรเป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

7.1.6 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการบริหาร ยึดแนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

7.1.7 ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างของการเป็นผู้นำทางวิชาการ ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา แก่คณะครู ในเรื่องของการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยการทำงานเป็นทีม

7.1.8 ผู้บริหารควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู เพื่อสร้างความตระหนักถึงโอกาสที่จะได้รับ จากการจัดการเรียนรู้ของครู

7.1.9 ควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ในการทำงานให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิสัยทัศน์เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

7.2 ด้านการพัฒนาบุคลากร

7.2.1 ควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตร การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริง

7.2.2 โรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษาควรมีการวางแผนหรือนโยบายในการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างชัดเจน และครอบคลุมในทุกๆ ด้าน

7.2.3 โรงเรียนควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ครูเกิดการพัฒนาตนเอง ให้เกิดการเรียนรู้ และนำไปประยุกต์สู่การระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

7.2.4 ควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรในด้านการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

7.2.5 โรงเรียนควรมีการจัดหลักสูตรในการพัฒนาครูและบุคลากรทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการปฏิบัติตน และด้านการปฏิบัติงาน

7.2.6 ควรพัฒนาครูและบุคลากรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านเนื้อหาวิชา ด้านการใช้สื่อและเทคโนโลยีให้มีความทันสมัย

7.2.7 ควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรโดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะและการบวนการในการจัดการเรียนการสอน

7.2.8 การพัฒนาครูและบุคลากรควรพัฒนาเฉพาะด้านที่มีความสำคัญและมีคามจำเป็นจริงๆ เพื่อประโยชน์ที่แท้จริงของผู้เรียน

7.3 ด้านโครงสร้างองค์การ

7.3.1 โรงเรียนควรมีการจัดโครงสร้างภายในโรงเรียนให้ครอบคลุมงาน และมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนของ

7.3.2 โรงเรียนควรมีการจัดโครงสร้างของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา

7.3.3 การบริหารงานในโรงเรียนควรเป็นการบริหารที่มีโครงสร้างการบริหารงานที่ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เกิดความสะดวกและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน

7.3.4 ควรมีการจัดโครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นเน้นการกระจายอำนาจในการตัดสินใจไม่ควรรวมอำนาจไว้ที่ฝ่ายบริหารเพียงฝ่ายเดียว

7.3.5 ควรมีการปรับลดกฎระเบียบและแนวทางในการปฏิบัติงานที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานและเหมาะสมต่อบริบทของโรงเรียน

7.3.6 โรงเรียนควรมีการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน มอบหมายงานและหน้าที่ของงานอย่างชัดเจนโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคลากรแต่ละคน

7.3.7 การจัดระบบการประสานงานภายในโรงเรียน ควรมีความชัดเจน มีความคล่องตัว และมีระบบการประสานงานที่ดี

7.4 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

7.4.1 ควรมีการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้โรงเรียนใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ มีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

7.4.2 โรงเรียนหรือสถานศึกษาควรมีการจัดระบบฐานข้อมูลในด้านต่างๆ จัดการฐานข้อมูลสื่อมัลติมีเดียที่ครูผลิตขึ้น ให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการบริการและการจัดการเรียนการสอน

7.4.3 มีการพัฒนาครูให้มีความตระหนักถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการศึกษา โดยมีการเลือกรูปแบบของการจัดการศึกษาให้เป็นรูปธรรมแล้วมีการประเมินความพร้อมของครูก่อนการนำเทคโนโลยีนั้นมาใช้งานจริง

7.4.4 ควรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ช่วยจัดทำข้อมูลเพื่อการบริหารและการจัดการ ช่วยเพิ่มความรวดเร็วและแม่นยำในการจัดทำข้อมูล และสะดวกรวดเร็วในการจัดส่งข้อมูล ประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ

7.4.5 มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้การศึกษาค้นคว้า และการจัดทำสื่อ เพื่อจัดการเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ

7.4.6 ควรจัดการระบบอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนมีตัวเลือกในการเข้าถึงข้อมูลทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเพียงพอต่อความต้องการ

7.4.7 ควรนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนรู้ ความรู้ใหม่ๆ และฝึกความสามารถทักษะบางประการโดยใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น CAI การค้นคว้าผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7.4.8 มีการใช้เทคนิค SWOT เพื่อหาข้อเด่น ข้อด้อย และแนวทางในการพัฒนาปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

7.4.9 ควรมีการไปศึกษาดูงานโรงเรียนที่ปฏิบัติเป็นเลิศในด้านการพัฒนาปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

7.5 ด้านการบริหารจัดการ

7.5.1 โรงเรียนหรือสถานศึกษาควรมีการใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและหลักการบริหารแบบประชาธิปไตย เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการในโรงเรียน เพราะจะช่วยส่งเสริมการร่วมมือกันในการพัฒนาสถานศึกษา และเกิดการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน

7.5.2 โรงเรียนหรือสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการใช้แผนปฏิบัติการของโรงเรียน มีการวิเคราะห์นโยบาย สภาพแวดล้อมและแผนการจัดการศึกษาเพื่อนำมาปรับปรุงกลยุทธ์ในการบริหารให้ดียิ่งขึ้น

7.5.3 โรงเรียนหรือสถานศึกษาควรมีระบบอำนาจการ ระบบธุรการที่ดี เน้นการมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอก

7.5.4 ควรมีการสร้างความตระหนักในด้านการบริหารจัดการให้กับผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนให้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและบริหารจัดการภายในโรงเรียน

7.5.5 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับงานในแต่ละฝ่ายเป็นหลักและแนวทางในการบริหาร โดยการแบ่งภาระงานให้ครูและบุคลากรได้รับผิดชอบในงานของตนเอง

7.5.6 โรงเรียนหรือสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก

7.5.7 โรงเรียนหรือสถานศึกษาควรมีการจัดคณะบุคคลเพื่อทำการ SWOT วิเคราะห์หาจุดแข็งจุดอ่อนและแนวทางพัฒนาของโรงเรียนสู่วิสัยทัศน์แล้วลงสู่แผนปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพตามแผนการปฏิบัติงานของโรงเรียนที่วางไว้

7.6 ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน

7.6.1 ผู้บริหารควรสำรวจความเพียงพอ ความเหมาะสมของสื่อ หรือวัสดุ / อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และจัดสรรให้เพียงพอและเหมาะสมโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

7.6.2 โรงเรียนจัดวัสดุ / อุปกรณ์ที่เพียงพอต่อความต้องการและความสนใจของผู้เรียน รวมไปถึงอุปกรณ์อื่นๆ ที่เพิ่มความสะดวกสบาย และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

7.6.3 โรงเรียนควรมีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และแหล่งเรียนรู้เหล่านั้นควรเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถปฏิบัติงานได้จริง

7.6.4 โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความร่มรื่น สวยงาม ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

7.6.5 โรงเรียนควรจัดให้มีวิทยากรจากภายนอกโรงเรียนที่มีความรู้ความสามารถมาให้ความรู้ที่ตรงกับสาขาวิชา

7.6.6 ควรจัดสรรทรัพยากรการเรียนการสอนให้เพียงพอต่อการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นห้องเรียน สื่อการเรียนการสอนต่างๆ ให้พร้อมและเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน และจัดสรรสื่อการเรียนรู้อตามจุดต่างๆ เพื่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้แก่ผู้เรียน

7.6.7 ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมทั่วบริเวณโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ โดยใช้เข้ามาช่วย ผ่านกระบวนการ พัฒนาระบบสารสนเทศ พัฒนาครู และพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นยุคไทยแลนด์ 4.0

7.6.8 การบริหารด้านทรัพยากรให้เกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารต้องให้ความสนใจในการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษามากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผู้วิจัยอภิปรายผลตามผลการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาบุคลากร เนื่องจากโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาครูและบุคลากรที่ชัดเจน โรงเรียนมีนโยบายและมาตรฐานในการพัฒนาครูและบุคลากรไว้อย่างชัดเจน โรงเรียนมุ่งพัฒนาครูและบุคลากรในด้านการจัดการเรียนการสอน และโรงเรียนมุ่งพัฒนาครูและบุคลากรโดยคำนึงถึงแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าปัจจัยทางการบริหารโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ ธนกร อัมจักร (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ของปัจจัยทางการบริหารกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 27 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ สอนนารินทร์ ปัทม (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร

วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ปัจจัยการบริหารงาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานวิชาการ ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ รัตนา พุ่มน (2559, บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 พบว่า 1) ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนเองของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ แพว เฉลิมญาติวงศ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารและข้าราชการครูเห็นว่าปัจจัยการบริหารทั้ง 3 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในสถานศึกษาในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านพฤติกรรมกรรมการบริหาร ด้านองค์การ และด้านผลตอบแทนของครู

2. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความพึงพอใจของครู ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน และด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความพึงพอใจในอาชีพครูว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ได้รับการยอมรับและยกย่องจากชุมชนและสังคม ครูมีความกระตือรือร้นและตั้งใจทำงานด้วยความเอาใจใส่ ครูมีความสุขในการทำงานและการทำหน้าที่ครูในโรงเรียน การสนับสนุนให้ศึกษาต่อ หรือเข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อพัฒนาทักษะและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนรักษาอารมณ์และสุขภาพจิตให้ดีอยู่เสมอ ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่นในความเป็นไทย และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทยและแสดงออกได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพของตนให้แข็งแรง ผู้เรียนไม่เพิกเฉยต่อการกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และอยู่ร่วมกันด้วยดีในครอบครัวชุมชนและสังคม ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเขียนได้ เหมาะสมตามระดับชั้น และผู้เรียนมีความรู้ทักษะ และเจตคติที่ดี พร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นหรือมีวุฒิภาวะทางอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ฤทธิ์ นามเหล่า (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผล

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าประสิทธิผลโรงเรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ งามทิพย์ มั่นทองขาว (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และรายชื่ออยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ รัชดาพร ชื่นนุกข์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการวิจัยของ วิรัตน์ พงษ์มิตร (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ประสิทธิภาพการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนละครุผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

3.1 ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 9 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจูงใจ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนทั้งโดยรวมและรายด้าน มากกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ สามารถโน้มน้าวหรือจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจในการใช้งบประมาณ การกำหนดนโยบายและแผนการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียน

รวมถึงกำหนดนโยบายในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ดังคำนิยาม ภาวะผู้นำ ของ อีราภรณ์ วรรณรัตน์ (2556, หน้า 27) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ ความสามารถในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อการโน้มน้าวหรือจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สร้างสรรค์ผลงานอยู่เสมอใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคลากรหรือหน่วยงาน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560, หน้า, 204 – 205) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารมากกว่าครูผู้สอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แพว เณลิมญาติวงศ์ (2557, หน้า, 118) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารมากกว่าข้าราชการครู และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สอนนารินทร์ ปัทม (2559, หน้า, 202) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงาน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียน ปัจจัยด้านงบประมาณ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าครูผู้สอน

3.2 ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการจูงใจ ด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศ และด้านการบริหารจัดการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ เป็นโรงเรียนที่ได้รับทรัพยากรในการบริหาร และมีปัจจัยทางการบริหารที่มากกว่าและเพียงพอต่อการพัฒนาโรงเรียนสู่ความมีประสิทธิภาพทางการจัดการศึกษา ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก ยังคงมีความขาดแคลนปัจจัยทางการบริหารที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาทางการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่าโรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมรินทกาล พัฒนาศาสตร์พิศาล (2560, หน้า 213) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้กล่าวว่า โรงเรียนขนาดต่างกัน ต่างก็มีปัจจัยการบริหารในระดับที่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่ โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ ได้รับทรัพยากรเพื่อการบริหารที่เพียงพอต่อการพัฒนาสู่ความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน ในขณะที่โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก ขาดแคลนปัจจัยที่จะนำมาสู่ความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา และตั้งคำถามภาษณ์ของนักวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประกอบด้วย ไชยา ภาวะบุตร (สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า ปัจจัยทางการบริหารเป็นส่วนที่ช่วยให้เกิดผลสำเร็จในการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะหากโรงเรียนใดมีปัจจัยทางการบริหารที่เพียงพอโรงเรียนนั้นย่อมเกิดการพัฒนามากกว่าจึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดที่ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันไปเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษนั้นได้รับทรัพยากรทางการบริหารหรือปัจจัยทางการบริหารที่เพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานภายในโรงเรียน อาวุธ ท้าวเนา (สัมภาษณ์, 8 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า โรงเรียนขนาดต่างกันย่อมได้รับการสนับสนุนปัจจัยด้านต่างๆ ที่แตกต่างกัน ปัจจัยที่นำมาใช้ในการบริหารงานภายในโรงเรียน ถ้าเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ก็ย่อมได้รับปัจจัยเหล่านั้นมากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก การบริหาร

จัดการก็ต่างกัน ทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทและความเพียงพอของทรัพยากรที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการ และ วรนุช แพะขุนทด (สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า ในมุมมองของครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ทำให้มองเห็นว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ไม่ได้มีปัญหาในด้านทรัพยากร หรือปัจจัยที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะ เป็นด้านงบประมาณ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในการบริหาร แต่มองในทางกลับกันโรงเรียนที่มีขนาดเล็กก็ได้รับการสนับสนุนสิ่งเหล่านี้มีน้อยกว่า และไม่เพียงพอต่อการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งอาจทำให้ มุมมองหรือความคิดเห็นในด้านปัจจัยทางการบริหารนี้แตกต่างกัน

3.3 ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการจูงใจ และด้านทรัพยากรการ เรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน การพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ และ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็น มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานที่มากกว่า มีความเป็นผู้นำการบริหารจัดการบังคับบัญชา มีประสบการณ์ มีความชำนาญในการบริหาร และมีความชำนาญในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารและ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการบริหารและการปฏิบัติงานน้อย ดังคำสัมภาษณ์ของ นักวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประกอบด้วย ไชยา ภาวะบุตร (สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่ทำงานมานานย่อมมี ประสบการณ์ในการบริหารมีความเชี่ยวชาญและชำนาญมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่าเพราะเรื่องบางเรื่องแค่ความรู้ความสามารถอาจไม่ เพียงพอต่อการตัดสินใจหรือไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ บางเรื่องต้องใช้ ประสบการณ์ ความชำนาญเข้ามาช่วยเพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ผู้บริหาร

โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่างกัน ชีระชัย นนพิภักดี (สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า ในความเป็นจริงแล้วนั้นการบริหารจัดการ เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความชำนาญเป็นอย่างยิ่งเพราะบางเรื่องคนที่ไม่เคยประสบพบเจออาจจะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ในทันที ยิ่งถ้าเป็นเรื่องของงบประมาณถ้าไม่มีความรู้ไม่มีประสบการณ์ก็อาจจะไม่สามารถแก้ปัญหาหรือมองจุดบกพร่องของงานได้ ในเรื่องของการบริหารจัดการหากเรามีประสบการณ์ในการทำงานที่มากกว่าก็อาจจะมองเห็นมุมมองที่หลากหลายกว่าเพราะเคยผ่านการทำงานมานาน และเห็นปัญหามากกว่าคนที่มีความรู้มีประสบการณ์น้อย ความมีภาวะผู้นำก็น่าจะสูงกว่าด้วย มุมมองและความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเหล่านี้จึงน่าจะแตกต่างกันไปจากผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า พิมลอาสน์ ทองคำ (สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า ปัจจัยต่างๆที่เรานำมาใช้ในการบริหารงานในโรงเรียนนั้น ไม่ว่าจะเป็นตัวผู้บริหารเอง งบประมาณการสนับสนุนจากทุกหน่วยงาน การพัฒนาครู การพัฒนาสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน รวมไปถึงด้านอื่นๆ หากเราใช้เรื่องของประสบการณ์เข้ามาเป็นตัวแปรก็อาจจะมองได้ว่าผู้บริหารและครูผู้สอนที่เข้ามาทำงานก่อนเคยผ่านประสบการณ์เหล่านี้มาก่อน เคยผ่านปัญหามาแทบจะทุกปัญหา จึงอาจจะมองในมุมที่ต่างกับคนที่มีความรู้มีประสบการณ์น้อยกว่าบ้าง

4. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ยกเว้นด้านความพึงพอใจของครูไม่แตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทั้ง 2 ด้าน มากกว่าครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน เป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน ดังที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา (2553, หน้า 14) ได้เสนอปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้างการเรียนรู้ในโรงเรียน คือ ระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วม ซึ่งตรงตามมาตรา 22 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่ง ในฐานะผู้นำหลัก ซึ่งมีภาระหน้าที่สำคัญคือ เป็นผู้นำทางการศึกษา มีความรับผิดชอบในการบริหารงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และดั่งคำสัมภาษณ์ของนักวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ประกอบด้วย ไชยา ภาวะบุตร (สัมภาษณ์, 7 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า ผู้บริหารถือว่าเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในโรงเรียนส่วนครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการจัดการศึกษา ในเรื่องของนโยบาย และหลักการต่างๆ จึงเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหาร ส่วนเรื่องของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะของผู้เรียนคนที่ใกล้ชิดกว่าก็ย่อมเป็นครูผู้สอน ความคิดเห็นในส่วนนี้จึงแตกต่างกัน จักรกฤษณ์ ไกรวาสังข์ (สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่หลักของโรงเรียนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมากที่สุดคือผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนซึ่งเป็นบุคลากรที่ทำงานในโรงเรียนและบทบาทที่สำคัญคงเป็นบทบาทของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษากำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผล ส่วนครูผู้สอนนั้นมีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาการจัดการเรียนการสอนและอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เกิดผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา และ ลัดดา ชานนตรี (สัมภาษณ์, 9 มกราคม 2561) ได้เสนอว่า ครูผู้สอนคือผู้ที่ได้เดินตามนโยบายของส่วนกลางรวมถึงนโยบายของสถานศึกษาในการจัดการศึกษาว่ามีความประสงค์ให้ เป็นไปในทิศทางไหน ครูทำหน้าที่สอนหนังสือนักเรียนให้นักเรียนเกิดผลสัมฤทธิ์และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่วนผู้บริหารคือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ การกำหนดนโยบายในการจัดการศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาจึงอาจมีความแตกต่างกันและเป็นไปในทิศทางที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่าเพราะไม่ได้เข้ามาสัมผัสในการจัดการเรียนการสอนโดยตรง

4.2 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่/ใหญ่พิเศษมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดกลางมีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีการบริหารจัดการจากผู้บริหารที่ดี และมีปัจจัยทางการบริหารที่พร้อมต่อการจัดการศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียน รวมถึงความพึงพอใจของครูจากผลตอบแทน รางวัลหรือกำลังใจที่ได้รับจากการบริหารโรงเรียนของผู้บริหาร ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลางยังมีความแตกต่างจากโรงเรียนขนาดเล็กด้วย ก็เพราะว่าบริบทและสภาพของโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่ค่อยเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาด้วยความไม่พร้อมและไม่เพียงพอของปัจจัยทางการบริหารไม่ว่าจะเป็นงบประมาณหรือทรัพยากรการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมรินทกาล พัฒนาทรัพย์พิศาล (2560, หน้า 214) ที่ได้ทำการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และได้กล่าวว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนขนาดใหญ่ / ใหญ่พิเศษ มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ และมีปัจจัยการบริหารที่พร้อม เอื้อต่อการพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียน การประเมินต่างๆ มีระบบที่ตรวจสอบได้ และมีการทำงานเป็นลำดับขั้น จึงได้รับทราบประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งจากระบบการประเมินและจากข้อมูลย้อนกลับของผู้เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานที่ต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.3 ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนก ตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ยกเว้นด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนไม่ แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 20 ปี มีความคิดเห็นมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่ามีความชำนาญ รู้ทักษะและเทคนิคในการจัดการ เรียนการสอนเพราะมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและมีประสบการณ์ในการ ดูแลนักเรียนมากกว่า รวมถึงมีประสบการณ์ในการได้รับรางวัลและความดีความชอบ มี ประสบการณ์ในการเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดการศึกษา เป็นที่รู้จัก น่าเคารพ และ น่าเชื่อถือ สามารถเป็นผู้นำในการดึงบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานได้มากกว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานน้อย สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Gold (2000, p. 295) ที่ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครอง และ นักการศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลิปปินส์ พบว่า การ จัดการศึกษาของชุมชนเป็นเหมือนสื่อกลางระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายให้ นักเรียนอ่านออก เขียนได้ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับ ความรู้เกี่ยวกับชุมชน ดังนั้นการสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับผู้บริหารทำให้เกิด ทรัพยากรที่มีคุณค่าในด้านสังคมและวัฒนธรรมแก่โรงเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ Kahl (1998, p. 4142 – A) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพการสอน ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งผู้บริหารจำนวน 10 คน ในโรงเรียนขนาดใหญ่ประจำ ท้องถิ่นทางตอนใต้ของรัฐแคลิฟอร์เนียได้สร้างขึ้นเพื่อประเมินการสอนของครู พบว่า ผู้บริหารกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการสอนของครูคล้ายๆ กัน แต่มีรายละเอียด บางอย่างแตกต่างกันไปตามภูมิหลังและการเตรียมตัวของผู้บริหาร นอกจากนี้ยังพบอีกว่า เกณฑ์ในการประเมินผลดังกล่าวสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐาน 6 ใน 11 ด้าน นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ประสิทธิผลโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 จำแนกตามประสบการณ์ในการ
ปฏิบัติงานที่ต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01

5. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน (X_i) กับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของ
โรงเรียน (Y_j) โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .773 ส่วนปัจจัยทางการบริหาร
ของโรงเรียนทั้ง 10 ด้าน และประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน มี
ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารโรงเรียน
และครูผู้สอน มีความเข้าใจและมีความคิดเห็นว่างปัจจัยทางการบริหารและประสิทธิผลการจัด
การศึกษาของโรงเรียนนั้นมีความสัมพันธ์กันทางบวก เพราะปัจจัยทางการบริหารไม่ว่าจะเป็น
ด้านงบประมาณ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และด้านอื่นๆ
ล้วนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คุณลักษณะของผู้เรียน รวมไปถึงความ
พึงพอใจของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560, บทคัดย่อ)
ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน
โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมพันธ์กันอยู่
ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณรงค์ฤทธิ์ นามเหลา (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการ
วิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่าง
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันใน
ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยของ วิรัตน์ พงษ์มิตร (2556,
บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศ ปัจจัยด้าน
ทรัพยากร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้าน
หลักสูตร มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับมาก กับ ประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 งานวิจัยของ แพว เฉลิมญาติวงศ์ (2557, บทความย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการวิจัยของ งามทิพย์ มั่นทองขาว (2559, บทความย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่าปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 10 ด้าน พบว่ามีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ (X_8) ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน (X_{10}) ด้านภาวะผู้นำ (X_1) และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ (X_8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.415 รองลงมา คือ ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน (X_{10}) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.260 ด้านภาวะผู้นำ (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.200 และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (X_7) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.110 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ได้ร้อยละ 64.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.20255

ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนรายด้านพบว่า นอกจากปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ด้านการบริหารจัดการ (X_8) ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน (X_{10}) และด้านภาวะผู้นำ (X_1) แล้ว ยังมีปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ด้านโครงสร้างองค์การ (X_6) ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน (Y_2) ได้ และด้านการพัฒนาบุคลากร (X_2)

ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ด้านความพึงพอใจของครู (Y₃) ได้

จากผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาได้ มีทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย ประกอบด้วย ด้านภาวะผู้นำ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านโครงสร้างองค์การ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการบริหารจัดการ และด้านทรัพยากรการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและมีการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิผลต้องอาศัยการบริหารจัดการเป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การโดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหาร คือ การวางแผนการปฏิบัติงาน การวิเคราะห์นโยบายและการจัดการศึกษา ระบบอำนาจการที่เน้นการมีส่วนร่วม การติดต่อสื่อสารที่ดีทั้งภายในและภายนอก และระบบการประกันคุณภาพที่มีคุณภาพ อาศัยทรัพยากรการเรียนการสอนที่เป็นสิ่งที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งอาจจำแนกได้เป็นทรัพยากรบุคคล อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน อาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในการบริหาร เพื่อการโน้มน้าวหรือจูงใจให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ จนนำไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความเต็มที่ อาศัย เทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการนำข้อมูลที่ได้มากลั่นกรองให้เป็นข้อมูลสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การแสดงผลลัพธ์ การทำสำเนา และการสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อให้ได้สารสนเทศที่เหมาะสมและการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อค้นหา เพื่อการเรียนรู้ และการเผยแพร่ข้อมูล อาศัยการพัฒนาบุคลากร การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อองค์การ การค้นหาวิธีการ และเครื่องมือต่างๆ ที่จะสร้างบรรยากาศในการทำงานเพื่อกระตุ้นให้ทรัพยากรมนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ สร้างบรรยากาศองค์การให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และการเปลี่ยนแปลงให้ถูกต้องในเรื่องความรับผิดชอบ อาศัยการจัดโครงสร้างองค์การที่มีการกำหนดการจัดสายงานการบังคับบัญชา การกำหนดบทบาทหน้าที่ การแบ่งงาน การกำหนดบุคคลตามความเหมาะสมของงาน การกระจายอำนาจ การควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมรินทกาล พัฒนทรัพย์พิศาล (2560, หน้า 206) ได้ทำการวิจัย

เรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ปัจจัยทางการบริหารจำนวน 6 ปัจจัย ที่สามารถ พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ บรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ งบประมาณและทรัพยากรเพื่อการบริหาร นโยบายสู่ การปฏิบัติ บุคลากร กระบวนการบริหาร และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ซึ่งตัว แปรทั้ง 6 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ได้ร้อยละ 83.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ของการพยากรณ์ ± 0.22207 งานวิจัยของ แพว เฉลิมญาติวงศ์ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำ การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ปัจจัยการบริหาร สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูได้ร้อยละ 47.1 และงานวิจัยของ วิรัตน์ พงษ์มิตร (2556, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนเป็นตัวพยากรณ์พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านนักเรียน และปัจจัยด้านครุมีค่า สัมประสิทธิ์สัมพันธพหุคูณ เท่ากับ .882 สามารถร่วมพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหาร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ได้ร้อยละ 77.80

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัด การศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนที่มีอำนาจ ในการพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 มีจำนวน 4 ด้าน โดยตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ซึ่ง การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานอย่างเป็น ระบบเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การโดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหาร คือ การ วางแผน การจัดองค์กร การควบคุม เพื่อใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า รองลงมาคือด้านทรัพยากรการเรียนการสอน ด้านภาวะผู้นำ และด้านเทคโนโลยี

สารสนเทศตามลำดับ ดังนั้นควรมีการส่งเสริมปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนด้านดังกล่าวให้อยู่ในระดับมากที่สุดเพื่อส่งผลถึงประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านทรัพยากรการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การตามลำดับ ในการบริหารงานควรมีการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเสริมทักษะการพัฒนาปัจจัยทางการบริหารโรงเรียน เพื่อให้สามารถนำไปพัฒนาประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไปทำการวิจัยในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และเขตอื่นๆ ต่อไป